

Landbrug & Fødevarer

Axelborg, Axeltorv 3
DK 1609 København V

T +45 3339 4000
F +45 3339 4141
E info@lf.dk
W www.lf.dk

CVR DK 25 52 95 29

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen
Lerchesgade 35
5000 Odense C
mst@mst.dk
CC: lohvm@mst.dk og sapaw@mst.dk

Landbrug & Fødevarers høringssvar til udkast til ændring af bekendtgørelse om spildevandsplanen og spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, J. nr. 2026-28944.

Miljøstyrelsen har den 16. september 2026 udsendt forslag til ændring af bekendtgørelse om spildevandsplanen og spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4 i høring med høringsfrist den 14. oktober 2026.

Overordnede bemærkninger

Datagrundlag for spildevandsudledninger

Landbrug & Fødevarer (L&F) støtter ambitionen om et mere ensartet, gennemsigtigt og retvisende datagrundlag for spildevandsudledninger. Det er særligt vigtigt i lyset af den kommende afgift på urensset spildevand fra overløb, som efter aftale mellem aftalepartierne bag treparten skal træde i kraft fra 2027. L&F finder det derfor positivt, at der fastsættes standardiserede krav til indberetning i PULS samt at der fastlægges et grundlag for håndhævelse, herunder mulighed for sanktion ved f.eks. ved manglende indberetning.

Et troværdigt datagrundlag forudsætter imidlertid, at reglerne er entydige, at måle- og modelusikkerheder håndteres konsekvent, og at de anvendte metoder kan dokumenteres og kontrolleres. Reglerne bør samtidig sikre, at alle gældende udledningstilladelser er tilgængelige i PULS, så myndigheder, interessenter og offentligheden får et samlet overblik over udledninger og gældende vilkår.

Virksomheders tilslutningstilladelser til renseanlæg

L&F støtter en klar og ensartet implementering af EU's direktiv om industrielle emissioner (IE-direktivet). Bekendtgørelsen implementerer IE-direktivets regulering af indirekte udledning af spildevand via renseanlæg. Reglerne har væsentlig praktisk og administrativ betydning for en række fødevarevirksomheder, som pga. strenge krav til hygiejne er storforbrugere af spildevandsydelse. Det er derfor vigtigt, at reglerne implementeres proportionalt og med færrest mulige administrative byrder. En klar vejledning og tydelig ansvarsfordeling mellem virksomhed, renseanlæg og kommune er afgørende for dette.

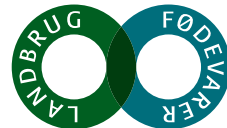
Specifikke bemærkninger

1. Definitioner af overløb og overløbsbygværker

L&F er positive over for, at centrale begreber som "overløb" og overløbsbygværk nu defineres udtrykkeligt i bekendtgørelsen, da klare definitioner er en forudsætning for sammenlignelig registrering, effektiv kontrol og en korrekt afgiftsopgørelse.

Landbrug & Fødevarer er erhvervsorganisation for landbruget, fødevare- og agroindustrien. Med en eksport på over 120 milliarder kroner årligt og med 141.000 beskæftigede repræsenterer vi et af Danmarks vigtigste eksporterhverv.

Ved at nytænke og synliggøre erhvervets bidrag til samfundet sikrer vi vores medlemmer en stærk placering i Danmark og globalt.

Med bekendtgørelsesudkastets definitioner af overløb og overløbsbygværk i hhv. § 3, stk. 1., nr. 5 og 6 er definitionerne ikke længere afgrænset til regnbetingede forhold, og kan derfor også omfatte udledninger som følge af f.eks. strømsvigt, tekniske fejl og nødoverløb ved pumpestationer. Med denne ændrede og bredere definition savner L&F dog en afklaring af, om nødoverløb tidligere har været registreret i PULS-databasen, og hvordan de forskellige overløbstyper fremadrettet vil blive registreret i PULS-databasen.

2. Opgørelse og måling af udledninger af spildevand fra overløbsbygværker

Bekendtgørelsesudkastet fastsætter en maksimal usikkerhed på 30 pct. for måling af vandmængder, men ikke en tilsvarende grænse for usikkerheden ved koncentrationsmålinger. Når usikkerhed om flow og stofkoncentration kombineres, kan den samlede usikkerhed i den opgjorte stofudledning blive betydelig. L&F anbefaler derfor, at der fastsættes en usikkerhedsgrænse for koncentrationsmålinger.

Efter § 29, stk. 4, skal der anvendes en usikkerhedsfaktor ved opgørelser af udledt spildevand efter modelberegning eller ved anvendelse af anden teknik og teknologi med en usikkerhed på mere end 30 pct. Udkastet angiver dog ikke usikkerhedsfaktorens størrelse samt hvordan den skal dokumenteres eller kontrolleres. For at sikre et ensartet datagrundlag og sikre overensstemmelse med den kommende afgift på overløb, vurderer L&F, at det er afgørende, at det præciseres, hvordan usikkerhedsfaktoren fastsættes og dokumenteres. L&F foreslår, at der i forbindelse med fastsættelse af usikkerhedsfaktoren tages udgangspunkt i usikkerhedsniveauerne for niveau 0-3 i Datateknisk Anvisning for Regnbetingede Udløb fra 2025, som ligger fra over 135 pct. til 55 pct.

Det ligeledes uklart, hvordan usikkerhedsfaktoren hænger sammen med de usikkerhedstillæg, som der ifølge høringsudkastet til lovforslaget om afgiften for spildevand fra overløbsbygværker skal lægges til afgiftsbetalingen. L&F ønsker en præcisering af denne sammenhæng, herunder om det er samme faktor eller to forskellige faktorer, der pålægges ved hhv. opgørelse af udledninger og afgiftsbetaling.

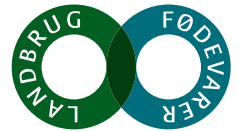
L&F anbefaler endvidere, at der ved anvendelse af måleudstyr til opgørelse af vandmængder, f.eks. flowmålere, stilles krav om, at der skal foreligge en vedligeholdelsesplan. Vedligeholdelse er nødvendig for at sikre, at indberettede data er retvisende. Udfordringer er bl.a. sediment og aflejringer, ustabile hydrauliske forhold, da mange målere er kalibreret til stabile flow, begroning af sensorer i perioder med lavt eller intet flow, mm.

Tilsvarende bør der stilles krav om vedligeholdelsesplaner for automatiske prøvetagningssystemer, herunder vedligeholdelse af sugeslanger og prøvetagningssystemer samt opbevaring og udskiftning af prøveflasker efter en overløbshændelse. Planen bør også håndtere risikoen for, at prøvetagning ikke fanger den mest forurenede del af hændelsen, hvis prøven ikke udtages hurtigt nok. Ligeledes skal den tage højde for partikelbundne stoffer såsom fosfor, der kan påvirkes af turbulens og derfor kan afvige fra hændelsens gennemsnitskoncentration.

3. Indberetning af oplysninger vedr. overløb til PULS

L&F finder det positivt, at bilag 4 i tillæg til selve udledningstilladelserne kræver indberetning af gældende vilkår for renseanlæggenes spildevandsudledninger. Det vil gøre vilkårene mere tilgængelige og understøtte tilsyn.

L&F er derimod stærkt kritiske over for, at bilag 5 og 6 alene stiller krav om, at der skal indberettes udledningstilladelser meddelt efter 1. november 2019 til PULS-databasen, når det gælder overløbsbygværker og øvrige spildevandsanlæg. Alle gældende udledningstilladelser bør

indberettes, uanset hvornår de er meddelt. Ellers vil det fortsat være vanskeligt at skabe et samlet overblik over udledninger og kontrollere, om gældende vilkår overholdes.

Behovet understreges af, at Rigsrevisionen tidligere har kritiseret det manglende myndighedsoverblik over udledningstilladelser i PULS-databasen. Ved Rigsrevisionens gennemgang manglende 82 pct. af tilladelserne i 2022, mens Miljøstyrelsen i starten af 2026 kunne oplyse, at andelen var reduceret til 60 pct. i 2025. Der er således fortsat behov for en markant styrket og fuldstændig registrering.

Det fremgår endvidere af bekendtgørelsesudkastet, at vandmængden skal opgøres i m³ pr år. L&F anbefaler, at vandmængden i stedet opgøres på månedsbasis, idet den tidslige fordeling kan have væsentlig betydning for byrdefordelingen mellem punktkilder og diffuse kilder i løbet af året. Det er særligt relevant, fordi algeopblomstring og iltvind typisk forekommer i sommerhalvåret. Et bedre kendskab til udledningsmængden, særligt kvælstof i denne periode, kan understøtte en mere målrettet indsats i vandområderne.

Under stamdata i bilag 4 fremgår det, at anlæggets designkapacitet skal oplyses. Hvis det skal vurderes om kapaciteten overholdes, anbefaler L&F, at der i tillæg til designkapacitet også fremgår den aktuelle myndighedsgodkendt kapacitet af PULS-databasen. En sammenholdning af disse oplysninger kan give en indikation af hvor belastet et anlæg er, og om det er i risiko for manglende overholdelse af renskrav.

Det fremgår derudover i § 68 og bilag 6, at der skal indberettes oplysninger om udledninger af spildevand fra "øvrige spildevandsanlæg". Det er uklart hvilke anlæg, der er omfattet af denne betegnelse. L&F anbefaler således, at det præciseres hvilke anlæg, der er omfattet af indberetningspligten.

4. Indberetning af data om miljøfarlige stoffer ifm. overløb

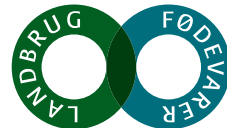
Bilag 4 stiller krav om indberetning af data om bl.a. vandmængde og kvælstof, men ikke om miljøfarlige stoffer eller bakterier. L&F foreslår, at PULS-databasen udvides med systematisk indberetning af relevante miljøfarlige stoffer og bakterier. Det vil forbedre overblikket over den kemiske forurening og badevandskvaliteten.

Samtidig kommer der med EU's reviderede Byspildevandsdirektiv fra d. 31. juli 2027 et krav om prøvetagning for en række miljøforurenende stoffer, når det gælder renseanlæg med en kapacitet på 10.000 PE eller derover. Derfor kan der med fordel allerede nu indføres krav til indberetning for denne type anlæg.

5. Håndtering af terrænnært grundvand

L&F bemærker, at ændringer i håndteringen af terrænnært grundvand kan påvirke de lokale grundvandsforhold. I områder, hvor der både håndteres betydelige mængder terrænnært grundvand og indvindes vand til markvanding, bør eventuelle afledte konsekvenser for den lokale vandressource belyses nærmere. Samtidig kan det i områder, hvor grundvand ledes til nærliggende vandløbssystemer, medføre øget vandføring, særligt i vinterhalvåret, hvor der også kan forekomme store nedbørshændelser. Mange bedrifter er allerede i dag udfordret af midlertidige oversvømmelser på arealer langs åer og vandløb. En øget vandføring kan derfor få betydning for hyppigheden og varigheden af sådanne oversvømmelser på nogle bedrifter.

L&F finder, at mulighederne for nyttiggørelse af oppumpet grundvand bør indgå som et relevant hensyn, hvor det er miljømæssigt forsvarligt. I stedet for alene at fokusere på bortledning bør der i

relevante tilfælde ses på mulighederne for opbevaring med henblik på senere anvendelse, eksempelvis til markvanding.

Derudover bør det undersøges, hvilken påvirkning grundvandssænkninger, særligt i lavtliggende områder, vil have på natur-, lavbunds- og vådområdeprojekter, hvis formål er at genoprette den naturlige hydrologi ved at hæve vandstanden. Det er vigtigt at sikre en koordinering af disse indsatser, så de to formål ikke modvirker hinanden.

6. Regulering af tilslutningstilladelser for IE-virksomheder

Ændringen af bekendtgørelsen implementerer dele af IE-direktivet, som omhandler IE-virksomheders tilslutning til det offentlige kloaksystem. Reglerne er særligt relevante for fødevareraktiviteter, der – på grund af strenge hygiejnekrav – anvender meget vand til rengøring i produktionen. På trods af en stor indsat for at genanvende og spare på vandet, vil en stor del af vandet i sidste ende afledes som spildevand.

Reglerne præciserer, at tilslutningstilladelsen skal have indført emissionsgrænseværdier, der er fastsat i BAT-konklusionerne efter IE-reglerne. Det fremgår dog også, at der i fastsættelsen af emissionsgrænseværdierne kan tages hensyn til, at det offentlige renseanlæg renser spildevandet yderligere. Denne del er indført, fordi emissionsgrænseværdierne fastsat efter IE-reglerne typisk gælder for direkte udledninger, dvs. efter spildevandet har været igennem et renseanlæg. Inden en IE-virksomhed ansøger om tilslutningstilladelse, skal virksomhedens driftsleder sammen med renseanlæggets driftsleder konkret vurdere, i hvilken grad renseanlægget reducerer virksomhedens emissioner. Denne vurdering skal videreformidles til kommunen. Hvis relevante forhold ændrer sig, har virksomheden pligt til at ajourføre vurderingen og meddele ændringerne.

Stor forskel på IE-virksomheder

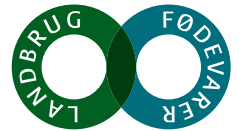
Ændringerne omfatter kun IE-virksomheder, som er større industrivirksomheder. Der er tale om en blandet gruppe virksomheder, der blandt andet omfatter mejerier, slagterier, kartoffelmelsfabrikker, korn- og foderstoffabrikker, fiskeforarbejdning og sukkerfabrikker. Det er vigtigt, at der i implementeringen og konsekvensvurderingen af reglerne tages højde for, at der er stor forskel på IE-virksomheder. Flere af IE-virksomhederne har fx ikke dedikerede miljøafdelinger, og vil i høj grad være afhængig af at søge ekstern konsulentbistand for at kunne leve op til reglerne.

Behov for vejledning

Ændringerne i bekendtgørelsen er implementeret meget tekstnært, og lægger op til en række spørgsmål til implementeringen. Det vil være afgørende for en hensigtsmæssig implementering, at der udarbejdes en klar og præcis vejledning, som virksomheder, renseanlæg og kommuner kan tage udgangspunkt i. Vejledningen bør have som mål at reducere de administrative byrder, samt sikre en god dialog. L&F bidrager meget gerne til udarbejdelsen af vejledningsmateriale, herunder med inddragelse af relevante virksomheder.

En kommende vejledning bør som minimum komme ind på nedenstående elementer:

- Vurderingens indhold (fx baseret på en checkliste, skabelon el. lign)
- Dokumentationsniveau
- Datagrundlag
- Ansvarsfordeling mellem virksomhed og renseanlæg
- Håndtering af situationer med faglig uenighed
- Hvilke data forventes renseanlæg og virksomhed at bidrage med?
- Kriterier for ajourføring af vurderingen (hvilke ændringer kræver fx ajourføring?)

Det må forventes, at der vil forekomme situationer, hvor der opstår faglig uenighed mellem virksomhed og renseanlæg ift. hvor høj grad renseanlægget reducerer virksomhedens emissioner. Da der ikke er klageadgang i udarbejdelsen af vurderingen, bør det i vejledningen klart anføres, at man i disse tilfælde bør anføre begge vurderinger, hvorefter kommunen skal tage stilling til uenigheden ifm. udarbejdelse af tilslutningstilladelsen.

Med henblik på at reducere de administrative byrder for virksomhed og renseanlæg, bør der opstilles præcise rammer for, hvad vurderingen skal indeholde. Det kunne fx være i form af en skabelon eller checkliste, hvor forsyning og virksomhed afkrydser, at de nødvendige vurderinger er foretaget. Det vil sikre, at reglerne administreres ensartet på tværs af kommuner og renseanlæg, og samtidig skabe et fælles vidensgrundlag.

Det bør anføres i vejledning, hvilke oplysninger renseanlægget forventes at stille til rådighed, så det sikres, at der er et tilstrækkeligt datagrundlag til at foretage vurderingen. Det bør i den forbindelse præciseres, at virksomheden ikke kan gøres ansvarlig for fejl/mangler i oplysninger fra renseanlægget eller efterfølgende ændringer i renseanlæggets drift, kapacitet eller belastning, som ligger uden for virksomhedens kontrol. Det bør samtidig fremgå af vejledningen, at midlertidige kapacitets- eller driftsproblemer i renseanlægget, som er udenfor virksomhedens kontrol, ikke får negativ indflydelse på vurderingen. Det er vigtigt, at vilkår baseres på virksomhedens konkrete, dokumenterede påvirkning og den forventede miljøeffekt.

Vejledningen bør klarlægge hvilke opgaver de forskellige parter har. Det er her vigtigt at fastslå, at kommunen fortsat er ansvarlig for udarbejdelse af tilslutningstilladelsen.

Administrative og økonomiske konsekvenser for virksomheder

Det fremgår af høringsbrevet, at opfyldelse af reglerne vil medføre et tidsforbrug på ca. 5 timer pr. virksomhed. Tidsforbruget vil i stort omfang afhænge af, hvordan reglerne udmøntes, herunder hvordan efterlevelse af reglerne beskrives i en kommende vejledning. Det er imidlertid L&F's opfattelse, at 5 timer må anses for at være i den lave ende, herunder taget i betragtning, at både renseanlæg og virksomhed skal bruge tid på at koordinere og blive enige. Dertil kommer, at en del IE-virksomheder må forventes at gøre brug af eksterne rådgiver.

Såfremt der er spørgsmål eller problemstillinger, der ønskes uddybet, står vi naturligvis til rådighed.

Med venlig hilsen

Dina Aideh
Seniorkonsulent

Henrik Borg Kristensen
Chefkonsulent

M 26 46 45 89
E diai@lf.dk

Tel 30 70 31 19
E hbk@lf.dk